

Posudek kolegy na práci Tomáše Mergla *Strany českého euroskepticismu. Komparace Strany svobodných občanů a Suverenity ó bloku Jany Bobořkové*

Práce kolegy Mergla je pokusem zmapovat euroskepticismus, tedy ten sektor české politiky, který má (zatím?) vliv na českou politickou kulturu (prostřednictvím prezidenta republiky a některých novinářů) než na stranickou politiku. Navzdory všem náznakům v parlamentních politických stranách, zejména v ODS a KSČM, je euroskepticismus doménou neparlamentních stran. Dvě z nich zvolily své profilové téma a právě jejich komparaci se věnuje předkládaná práce.

Robustní kapitola nadepsaná možná poněkud zavádějícím způsobem jako šmethodologická část, je nejprve provedena po standardních typologiích euroskeptických stran v komparativní politologii. Jakkoli student osvědčuje jejich znalost a přehled v debatě, ukazuje zároveň, proč je tento typ literatury pro jím zvolený materiál nepříliš poučlivý z hlediska, za kterým jsou strany posuzovány, je věcná, jde o míru kritičnosti k EU a o budoucnost evropské integrace v programatice daných stran. To je jistě relevantní kritérium, SSO a Suverenity, jak ale autor ukazuje, by patřily ve stejném či podobném kvadrantu a nebylo by dále co srovnávat. Chce-li autor srovnávat intelektuální zdroje a ideologické předpoklady dvou v zásadě podobných kritických typů euroskepticismu, potřebuje jiný typ perspektivy.

Proto se autor rozhodl využít diskursivní analýzu a analyzovat dané dvě strany z hlediska základních ideologických kategorií, s nimiž ve své rétorice pracují – suverenity, svoboda, demokracie a národ. Z hlediska těchto rétorických prvků pak autor analyzuje obě dvě strany a potvrzuje si svou hypotézu, že ideologické zdroje jejich kritiky jsou odlišné, přičemž u první je identifikuje jako radikální ekonomický neoliberalismus, u druhé jako nacionalismus.

Problematickým momentem jsou v ní některé případy dosti zkratkovité a zjednodušující pasáže tam, kde jde práce mimo svůj bezprostřední výzkumný zájem. To se týká jednak pasáží o zdrojových pojmech pro analýzu (s. 25-29), které jsou poněkud povrchní a autor zde často pracuje pouze se základní přehledovou literaturou (Krejčí, Heywood). Je ovšem pravda, že o každém z těchto pojmů existuje rozsáhlá samostatná literatura a autor musel volit nějaké zestrnutí, aby se stal v rámci bakalářské práce. Podobně struktura na hranicích frašky je dvoustrana nadepsaná šTeoretická část, která má představit školení a vývoj pojmu euroskepticismu (zde se ale jedná o pochybení spíše formální, autor měl jako teoretickou část nadepsat i svou následnou diskusi euroskepticismu z pohledu komparativní politologie).

Nicméně, na tento problém navazuje i problém s hloubkou, a spíše mělkostí analýzy. Autor s využitím těchto kategorií dobře utřídil svůj materiál a strany charakterizoval, nebyl ale schopen poskytnout hlubší vhled do specifik a kvalit liberarismu Svobodných občanů a nacionalismu Suverenity. Možnosti, které diskursivní analýza nabízí, tak dle mého názoru zůstaly využity jen zčásti.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací. Vzhledem k jejím problematickým momentům navrhuji její ocenění známkou *velmi dobře* nebo *dobře*, v závislosti na přehledu obhajoby.

Praha, 7. 9. 2012

Ondřej Slaálek